

Ασφαλής πλοήγηση στο Διαδίκτυο

ΚΕΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ 1ο ΕΠΑΛ ΚΙΛΚΙΣ

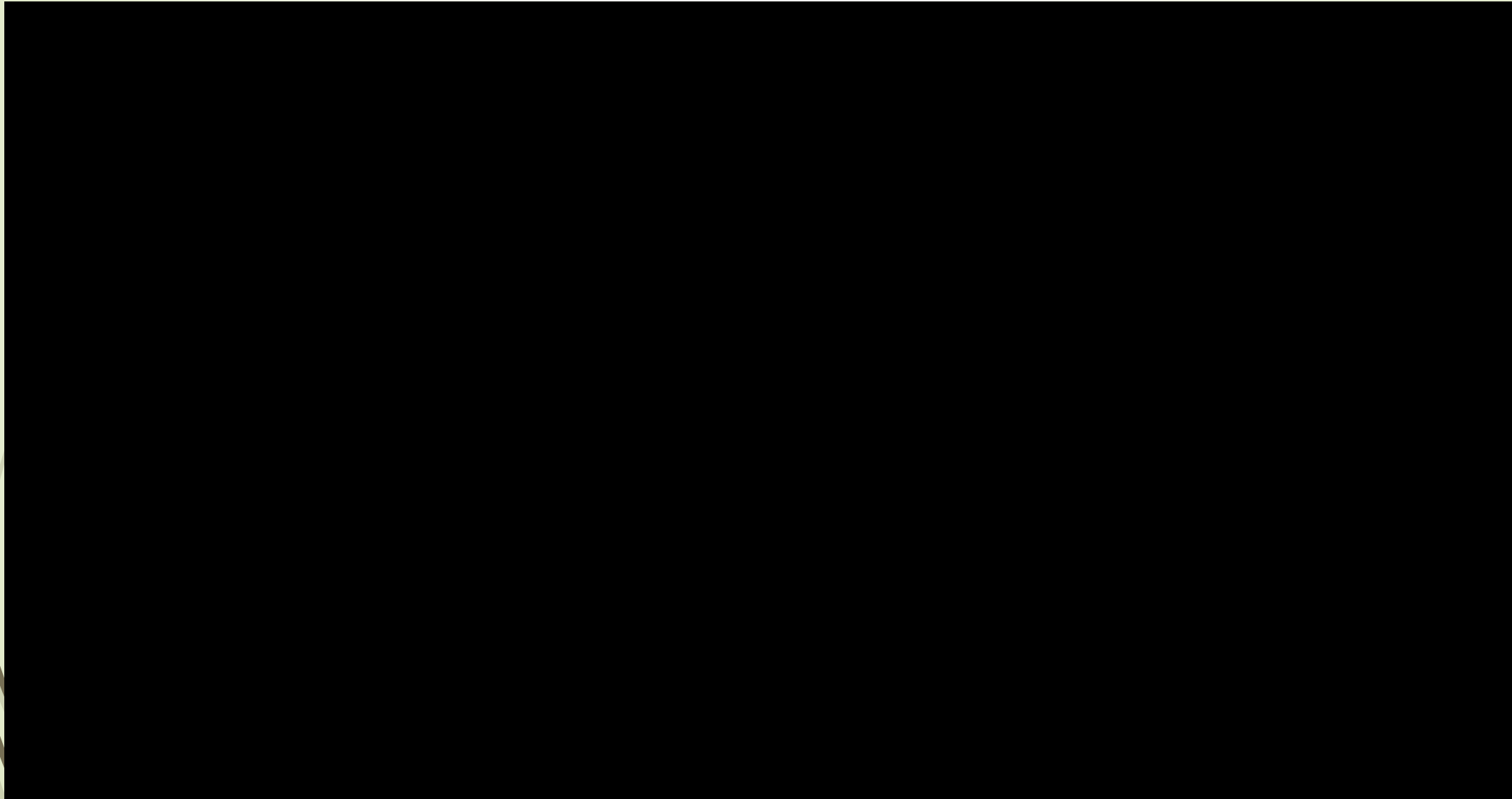
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΜΕΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΔΙΚΤΥΩΝ 1^{ου} ΣΕΚ ΚΙΛΚΙΣ

ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ 2^{ου} ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΚΙΛΚΙΣ

Προσκοπισμός - Διαδίκτυο

- Το ΣΕΠ, για **δεύτερη συνεχόμενη χρονιά** σε συνεργασία με το Safer Internet, είναι **Πρεσβευτής Ημέρας Ασφαλούς Διαδικτύου 2015** προκειμένου να συνεχίσει την προσπάθεια της ανάδειξης της σπουδαιότητας ασφαλούς χρήσης και πλοήγησης στο διαδίκτυο καθώς και της επισήμανσης των κινδύνων που κρύβονται σε αυτό.
- Φέτος η Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου εορτάστηκε στις 10 Φεβρουάριου με θέμα **"Όλοι μαζί, για ένα καλύτερο Διαδίκτυο!"**.
- Στην εποχή της τεχνολογίας, της εύκολης πρόσβασης σε πληροφορίες, της άμεσης επικοινωνίας, στην εποχή του διαδικτύου, ο **Ελληνικός Προσκοπισμός αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα και τη χρησιμότητα του internet, αλλά παράλληλα παρακολουθεί με προσοχή τους κινδύνους που κρύβονται σε αυτό.**

Βλέπεις κάτι παράξενο; Ζήτησε βοήθεια- Video

Το πλαίσιο της παρουσίασης

- **Τι θα δούμε στην παρουσίαση αυτή;**
  - Σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με την **ασφαλή χρήση** των επιγραμμικών τεχνολογιών (**online technologies**).
- **Σε ποιους απευθύνεται;**
  - Σε **γονείς, εκπαιδευτικούς**, αλλά και σε όσους **ενήλικες** επιθυμούν απλά να μάθουν περισσότερα για το πως μπορούν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις του ψηφιακού κόσμου.

Το πλαίσιο της παρουσίασης

- ▶ **Δεν χρειάζεται να είναι κανείς ειδικός** ή μηχανικός πληροφορικής για να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, **χρειάζεται απλά εξοικείωση** με τα διαδραστικά μέσα, δηλαδή χρειάζεται **ΓΝΩΣΗ**.
- ▶ **Τα προβλήματα** που προβάλλονται σε σχέση με το Διαδίκτυο δεν εμφανίστηκαν τώρα, αλλά **προϋπήρχαν** του μέσου και **αυτό που άλλαξε είναι ο τρόπος που το πρόβλημα μπορεί να μας «χτυπήσει»** την πόρτα, μέσα στο ίδιο μας το σπίτι, μέσα από την οθόνη ενός υπολογιστή.

Ψηφιακοί γηγενείς - μετανάστες

► Διαφορά παιδιών – ενηλίκων

- **Παιδιά** = «Ψηφιακοί γηγενείς». Το **Διαδίκτυο** δεν είναι μια νέα τεχνολογία που εμφανίστηκε για να αλλάξει την καθημερινότητά τους, **ΕΙΝΑΙ** η καθημερινότητά τους.
- **Ενήλικοι** = «Ψηφιακοί μετανάστες». **Οφείλουν να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα** ώστε να είναι σε θέση να κατανοήσουν και να προφυλάξουν τα παιδιά τους από τους νέους κινδύνους που εμφανίστηκαν στο προσκήνιο, απολαμβάνοντας παράλληλα τα πολλαπλά οφέλη του Διαδικτύου.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα

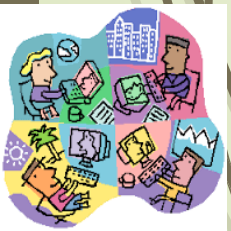

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα

- Ένα δωμάτιο ανοιχτής επικοινωνίας, γνωστό στην γλώσσα του Διαδικτύου ως «**chat room**», προσφέρει **άμεση (συγχρονισμένη) επικοινωνία** σε πραγματικό χρόνο. Τα chat rooms είναι εικονικά μέρη, όπου άνθρωποι από όλο τον κόσμο μπορούν να «συναντηθούν» και να «**συνομιλήσουν**» μέσω μηνυμάτων που γράφουν με το πληκτρολόγιό τους. Όπως αποκαλύπτει και η λέξη «συγχρονισμένη», για να κάνει κανείς chat με άλλα άτομα, πρέπει να τα «συναντήσει» την ίδια ώρα σε ένα chat room.

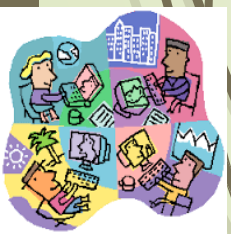
- Τα τελευταία χρόνια όλο και πιο διαδεδομένη είναι η χρήση των προγραμμάτων ανταλλαγής άμεσων μηνυμάτων «**Instant Messaging Programs**». Μέσω αυτών μπορεί κανείς να πληροφορηθεί πότε οι φίλοι του είναι συνδεδεμένοι στο Διαδίκτυο, να τους καλέσει σε συνομιλία, να τους στείλει μηνύματα, αρχεία, κ.λπ. τα οποία θα λάβουν και μπορούν να διαβάσουν άμεσα. Η πιο γνωστή εφαρμογή αυτού του είδους είναι το Messenger που έχουν σχεδόν όλα τα android κινητά.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα – Grooming (Αποπλάνηση)

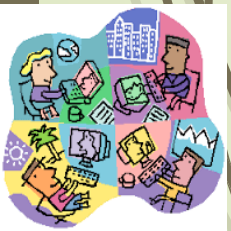
- Στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες το σημαντικότερο πρόβλημα είναι ότι **ποτέ δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι για την ταυτότητα του συνομιλητή** μας, ακόμα και αν βλέπουμε κάποια φωτογραφία του ή χρησιμοποιούμε κάμερα – η χρήση της οποίας δε συνιστάται για τους ανήλικους χρήστες καθώς καθιστά των εντοπισμό τους στο φυσικό κόσμο ευκολότερο.
- Έτσι, πολλοί επιτήδαιοι, εκμεταλλευόμενοι το στοιχείο της ανωνυμίας του Διαδικτύου για να προσεγγίσουν ανήλικα παιδιά, **δίνουν ψευδή στοιχεία για την ταυτότητά τους** και κυρίως για την ηλικία τους.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα – Grooming (Αποπλάνηση)

- Οι παιδόφιλοι αυτοί ξεκινούν συζητήσεις με τα πιθανά θύματα με σκοπό να αναπτύξουν φιλική σχέση με αυτά και να αποσπάσουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τόπο διαμονής τους, τα ενδιαφέροντα, τα χόμπι και τις σεξουαλικές τους εμπειρίες.
- Μέσα από την σχέση αυτή προκαλούν σιγά σιγά συζητήσεις σεξουαλικής φύσεως και πολλές φορές οι παιδόφιλοι στέλνουν στα υποψήφια θύματα φωτογραφίες παιδικής πορνογραφίας αλλά και πορνογραφίας ενηλίκων για να δώσουν την αίσθηση ότι αυτό είναι κάτι το αποδεκτό και φυσιολογικό. Η τακτική αυτή χρησιμοποιείται για να υπονομεύσει την απροθυμία των παιδιών στο να λάβουν μέρος σε σεξουαλική επαφή. Χρησιμοποιείται επίσης για να αποτρέψει το θύμα από το να ζητήσει προστασία από τους γονείς και τους δασκάλους του, αφού καταλήγει να νιώθει ένοχο που έχει ανταλλάξει τέτοιου είδους φωτογραφίες.

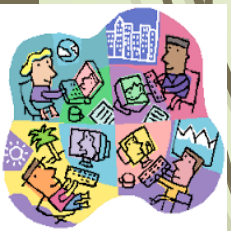

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα – Grooming (Αποπλάνηση)

➤ Συμβουλές

- Το παιδί πρέπει να κατανοήσει ότι σε χώρους όπως τα chat rooms δεν μπορούμε ποτέ να είμαστε σίγουροι για την ταυτότητα του άλλου, αν δεν τον γνωρίζουμε προσωπικά στον πραγματικό κόσμο. Επομένως, πρέπει να αντιμετωπίζει τις διαδικτυακές γνωριμίες με αρκετή επιφυλακτικότητα, καθώς ακόμη και τα άτομα που έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη του μπορεί να έχουν σκοπό να το βλάψουν.
- Συμβουλευστε το παιδί να κρατά αντίγραφα συνομιλιών που το έφεραν σε δύσκολη θέση. Κάτι τέτοιο είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για να μπορέσετε να κάνετε κάποια καταγγελία στην περίπτωση που κάποιος προσπαθεί να παρενοχλήσει ένα παιδί.
- Οι γονείς οφείλουν να είναι ενημερωμένοι για τις διαδικτυακές γνωριμίες των παιδιών τους ώστε, όταν παρατηρήσουν κάτι ύποπτο, να μπορέσουν να τα συμβουλευθούν αποτελεσματικά και να δράσουν άμεσα.

advice

Μα, ξέρω τι κάνω όταν συνομιλώ στο Διαδίκτυο! - Video

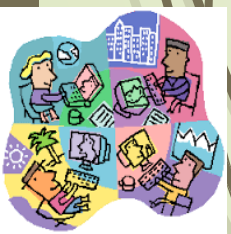
Η γνωριμία με μια άρνηση στο Διαδίκτυο
είναι πονεμένη.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα – Παρενόχληση (Cyber Bulling)

- Μέσα σε ένα chat room ή κατά την ανταλλαγή άμεσων μηνυμάτων μπορεί κάποιος να επιχειρήσει να **ενοχλήσει, κοροϊδέψει, προσβάλει** ή **γελοιοποιήσει** ένα παιδί. Μπορεί να φτάσει ακόμη και στο σημείο να απειλήσει.
- **Συμβουλές**
  - Τονίστε στο παιδί ότι, όταν νιώθει άβολα σε μια συνομιλία, μπορεί να τη **σταματήσει** με το πάτημα ενός πλήκτρου.....
  - Σε περίπτωση που το πρόβλημα επιμένει, **αλλάξτε την ηλεκτρονική διεύθυνση** του παιδιού.
  - Τις περισσότερες φορές η παρενόχληση γίνεται από παιδιά προς παιδιά. Σε τέτοια περίπτωση, **αναζητήστε τον θύτη και μιλήστε με τους γονείς του εάν αυτό είναι εφικτό**. Αν το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί με τη δική σας παρέμβαση, και θέλετε να πάρετε πιο δραστικά μέτρα, **καταγγείλτε το περιστατικό**.

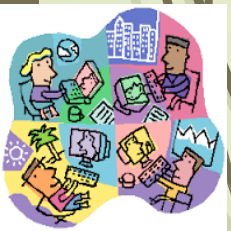
advice

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Chat & άμεσα μηνύματα – Προσωπικά δεδομένα

- ▶ Στα δωμάτια ανοιχτής επικοινωνίας μέσα από τη συζήτηση είναι πολύ εύκολο να αποκαλύψουμε προσωπικά μας δεδομένα. **Αυτό που θα πρέπει βέβαια να αντιληφθούμε είναι ότι όταν σε ένα ανοιχτό chat room δίνουμε για παράδειγμα το τηλέφωνό μας, είναι σαν να έχουμε βγει και να το φωνάζουμε στη μέση του δρόμου.** Τα παιδιά συχνά δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν το μέγεθος του κοινού στο οποίο δημοσιεύουν τα στοιχεία τους. Και αυτό είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο, γιατί, όχι μόνο μπορεί μέσω των στοιχείων αυτών να γίνουν δέκτες παραπλανητικής διαφήμισης, αλλά κυρίως γιατί γίνεται ευκολότερος ο εντοπισμός τους στο φυσικό κόσμο.
- ▶ **Συμβουλές**
  - ▶ Προτείνετε στα παιδιά να χρησιμοποιούν ψευδώνυμο και **να αποφεύγουν να μπαίνουν σε προσωπικές λεπτομέρειες**, ακόμα και αν γνωρίζουν προσωπικά το άτομο με το οποίο συνομιλούν. Μπορούν και άγνωστοι να παρακολουθούν τη συνομιλία αυτή.
  - ▶ **Καταστήστε σαφές ποια είναι τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα** που πρέπει πάντα να προστατεύονται, όπως η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, η διεύθυνση του σπιτιού σας, το όνομα του σχολείου, ή ο αριθμός του (κινητού) τηλεφώνου.
  - ▶ Ενημερώστε τα παιδιά ότι όχι μόνο δεν θα πρέπει να δίνουν δικά τους προσωπικά στοιχεία, αλλά ούτε και **αυτά των φίλων τους.**

advice

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Κοινωνική ΔΙΚΤΥΩΣΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Κοινωνική Δικτύωση

- Οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης ή «social networking sites», όπως τα πολύ δημοφιλή στη χώρα μας Facebook, Twitter και Instagram, αποτελούν **καθημερινή συνήθεια των νέων (από 13 ετών και άνω σύμφωνα με τους όρους χρήσης του facebook, gmail)**. Στις ιστοσελίδες αυτές, παιδιά, νέοι, αλλά και μεγαλύτεροι χρήστες μέσα από τα εικονικά τους προφίλ λειτουργούν διαδραστικά με άλλους χρήστες, δημοσιεύουν τις φωτογραφίες και τα video τους, γίνονται μέλη σε ομάδες κοινών ενδιαφερόντων (groups), δημοσιεύουν και ανταλλάσσουν τις καλλιτεχνικές τους δημιουργίες (μουσική, εικαστικά έργα κ.λπ.), επισκέπτονται σελίδες άλλων χρηστών και χρησιμοποιούν πλήθος εφαρμογών (κουίζ, παιχνίδια, κ.λπ.).
- Επιπλέον, το «social networking» ως νέος τρόπος κοινωνικής διαδραστικότητας και συμμετοχής επιτρέπει στους χρήστες να **δημιουργούν οι ίδιοι περιεχόμενο στο Διαδίκτυο (WEB 2.0) και να το μοιράζονται με άλλους χρήστες, χωρίς να έχουν εξειδικευμένες τεχνικές γνώσεις.**

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Προσωπικά δεδομένα

Θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι μέσω των ιστοσελίδων κοινωνικής δικτύωσης εύκολα και απλά μπορούν να δημιουργηθούν **τεράστιες βάσεις προσωπικών δεδομένων και προτιμήσεων** από τις πληροφορίες που δημοσιεύουμε στο προφίλ μας αλλά και από τη γενικότερη δραστηριότητά μας στην ιστοσελίδα. **Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται με πολλούς τρόπους.**

Και εδώ πρέπει εμείς οι χρήστες να προβληματιστούμε και να ενημερωθούμε σωστά προτού αποφασίσουμε ποια στοιχεία μας θα δημοσιοποιήσουμε στις πλατφόρμες αυτές.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Προσωπικά δεδομένα

- Σε συζητήσεις μας με εφήβους με θέμα την κοινωνική δικτύωση και στο ερώτημα κατά πόσο οι έφηβοι έχουν διαβάσει τους **«Όρους Χρήσης»** και την **«Πολιτική Απορρήτου»** (γνωστών και ως «Terms» και «Privacy Policy») όπου περιγράφονται οι πρακτικές διαχείρισης των προσωπικών δεδομένων μας, διαπιστώσαμε **ότι ελάχιστοι τα είχαν διαβάσει και ακόμη λιγότεροι τα είχαν κατανοήσει. Αυτό δεν τους εμπόδισε να εγγραφούν στην ιστοσελίδα αποδεχόμενοι αυτόματα τους όρους της.**
- Είναι λοιπόν πολύ βασικό να κατανοήσουμε, ότι δεν πρέπει να συναινούμε σε κάτι που δεν αντιλαμβανόμαστε πλήρως.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Προσωπικά δεδομένα

➤ Συμβουλές

- Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιεί το παιδί σας. Στο κάτω μέρος της σελίδας θα πρέπει να βρείτε την ένδειξη **«Απόρρητο» / «Πολιτική Απορρήτου»** (Privacy / Privacy Policy). **Διαβάστε το κείμενο**, κατανοήσετε τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούνται από την ιστοσελίδα τα προσωπικά σας δεδομένα.
- Ρωτήστε τα παιδιά **γιατί οι ιστοσελίδες αυτές είναι δωρεάν** και ανοίξτε συζήτηση γύρω από το θέμα αυτό. Στη συνέχεια εξηγήστε ότι τα **έσοδά τους προέρχονται από την πώληση προσωπικών δεδομένων** των χρηστών σε άλλες εταιρείες με σκοπό την παροχή προσωποποιημένης διαφήμισης μέσα από τον ιστοχώρο.
- Από τη στιγμή που δημιουργείτε το εικονικό σας προφίλ θα πρέπει να πάτε στο μενού των ρυθμίσεων για τη διαχείριση των προσωπικών σας δεδομένων και να **αλλάξετε τις προεπιλεγμένες ρυθμίσεις**. Συνηθέστερα θα το βρείτε στα αγγλικά ως **«privacy settings»**.

advice

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Προσωπικά δεδομένα

► Συμβουλές

- Τονίστε στα παιδιά ότι οι πληροφορίες που αναρτούν στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι **δημόσια προσπελάσιμες**, επομένως, καλό θα ήταν να μη δημοσιεύουν στοιχεία και φωτογραφίες που θα τους έφερναν σε δύσκολη θέση.

advice

Προσοχή! Ακόμα και αν διαγράψετε το προφίλ σας, πολλές πληροφορίες δεν αφαιρούνται και ενδέχεται να τις συναντήσετε και αλλού στο Διαδίκτυο.

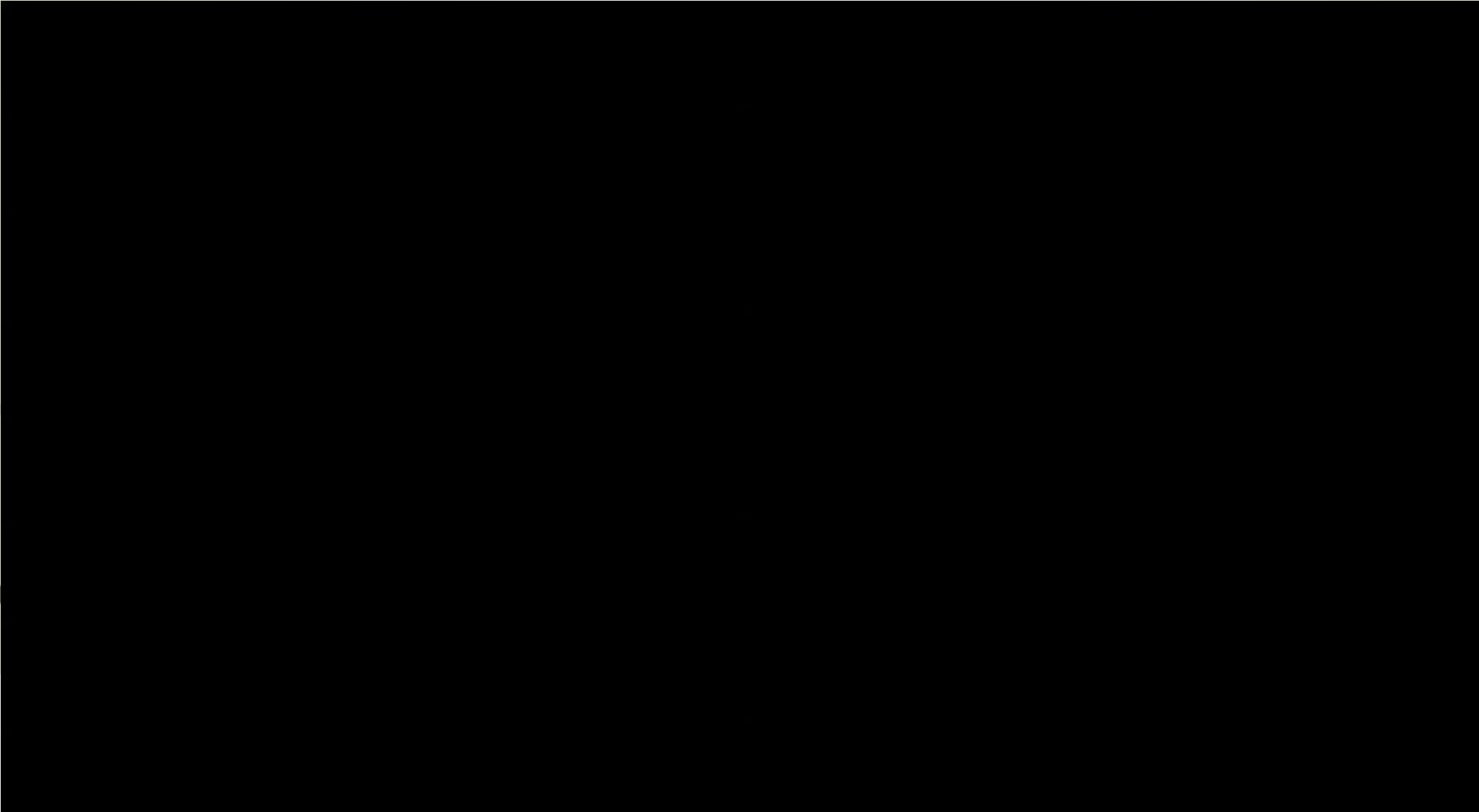
- Να γνωρίζετε ότι οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης προσφέρουν πολλές **εφαρμογές** (παιχνίδια, κουίζ, κ.λπ.) που παρέχονται **από τρίτους**, οπότε **δεν υπόκεινται πάντα στην ίδια πολιτική απορρήτου** που αναγράφει η ιστοσελίδα αυτή και επομένως μπορούν να διαχειριστούν τα προσωπικά σας δεδομένα με διαφορετικό τρόπο.

Τα λέμε αργότερα, Σάρα! - Video

Δεν είσαι πάντα τόσο ανώνυμος όσο νομίζεις! - Video

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική Δικτύωση – Αποπλάνηση ανηλίκων (Grooming)

Όπως σε κάθε είδος ηλεκτρονικής επικοινωνίας, έτσι και στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης η ανωνυμία που προσφέρεται στους χρήστες μπορεί να λειτουργήσει καμιά φορά εις βάρος των παιδιών. Συνεπώς, το «**grooming**» αποτελεί έναν σημαντικό κίνδυνο: Επιτήδριοι προσποιούνται ότι είναι ανήλικοι δημιουργώντας ψεύτικα προφίλ και προσπαθούν να προσεγγίσουν υποψήφια θύματα. Οι πρακτικές τους ποικίλουν.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Αποπλάνηση ανηλίκων

➤ Συμβουλές

- Εξηγείστε στο παιδί τη **διαφορά ανάμεσα σε εικονικούς και πραγματικούς φίλους**. Μάθετέ το να αντιμετωπίζει τις διαδικτυακές γνωριμίες με αρκετή επιφυλακτικότητα.
- Συμβουλευστε το παιδί να **μην προσθέτει στη λίστα των φίλων του άτομα που δεν γνωρίζει στο φυσικό κόσμο**. Ενημερώστε το ότι δεν πρέπει να ντραπεί να αρνηθεί μια πρόσκληση φιλίας από κάποιο άτομο, καθώς στις περισσότερες ιστοσελίδες **το άτομο αυτό δεν ενημερώνεται για την απόρριψη της πρόσκλησής του**.
- Συμβουλευστε το παιδί να διαγράψει από τη λίστα των φίλων του άτομα που ενδεχομένως το παρενοχλούν ή του στέλνουν μηνύματα που το φέρνουν σε δύσκολη θέση. **Το παιδί μπορεί μάλιστα να χρησιμοποιήσει και το ενσωματωμένο σύστημα καταγγελιών (report) του εκάστοτε ιστοχώρου**.
- Φροντίζετε να είστε πάντα ενημερωμένοι για τις διαδικτυακές γνωριμίες των παιδιών σας ώστε, όταν παρατηρήσετε κάτι ύποπτο, να μπορέσετε να τα συμβουλευσετε αποτελεσματικά και να δράσετε άμεσα.

advice

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δίκτυωση – Παρενόχληση – Κλοπή ταυτότητας

Όπως και στα chat room, έτσι και μέσα από τις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης μπορεί κανείς να επιχειρήσει να παρενοχλήσει ένα άλλο άτομο. Μάλιστα στην περίπτωση αυτή ο εξευτελισμός και η περιθωριοποίηση του θύματος είναι πιο έντονα γιατί **η παρενόχληση γίνεται δημόσια ενώπιον του δικτύου των φίλων του θύματος και όχι μόνο.**

Παράλληλα έχουν προκύψει και νέες πρακτικές, όπως η **κλοπή ταυτότητας: ψεύτικα προφίλ δημιουργούνται με σκοπό την προσβολή και τον εξευτελισμό άλλων ατόμων.** Ακόμη, μπορεί κανείς να δημιουργήσει προφίλ χρησιμοποιώντας ονόματα γνωστών εταιρειών ή προσωπικοτήτων με σκοπό την απόκτηση κέρδους από την εκμετάλλευση της φήμης τους.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Παρενόχληση – Κλοπή ταυτότητας

➤ Συμβουλές

- Τονίστε στο παιδί σας ότι **δεν θα πρέπει να δίνει σε κανέναν τον κωδικό** πρόσβασης στο εικονικό προφίλ του. Όποιος αποκτά πρόσβαση στο προφίλ μπορεί να διαχειριστεί πλήρως τα δεδομένα που εμφανίζονται σε αυτό.
- Ενημερώστε το παιδί ότι, αν δεχθεί ένα προσβλητικό ή ανεπιθύμητο μήνυμα, **μπορεί να χρησιμοποιήσει την ενσωματωμένη μέθοδο καταγγελιών** της ιστοσελίδας κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιεί. Συνήθως αναφέρεται με τη λέξη «*report*».
- Αν το πρόβλημα δεν μπορεί να λυθεί με τη δική σας παρέμβαση, **καταγγείλτε το περιστατικό**.

advice

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική Δικτύωση – Φωτογραφίες

Αγαπημένη συνήθεια των μελών ιστοχώρων κοινωνικής δικτύωσης είναι η ανάρτηση φωτογραφιών. Κρύβονται όμως κίνδυνοι και παγίδες πίσω από αυτή την πρακτική;

Αναφορικά με τους ανήλικους οι περισσότεροι κίνδυνοι έχουν να κάνουν με την **αποκάλυψη στοιχείων που διευκολύνουν τον εντοπισμό τους στο φυσικό κόσμο**, για παράδειγμα μέσα από μια φωτογραφία στο προαύλιο του σχολείου.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Φωτογραφίες

Πολλές πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες τους να μαρκάρουν (**tag**) τις φωτογραφίες τους επισημαίνοντας τα άτομα που απεικονίζονται σε αυτές.

Ακόμα και αν οι χρήστες τηρούν τα μέτρα ασφάλειας σε ότι αφορά τις προσωπικές τους φωτογραφίες, οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης δίνουν τη δυνατότητα στους χρήστες τους να μαρκάρουν τις φωτογραφίες άλλων χρηστών, μάλιστα όχι πάντα με την συναίνεσή τους.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Κοινωνική δικτύωση – Φωτογραφίες

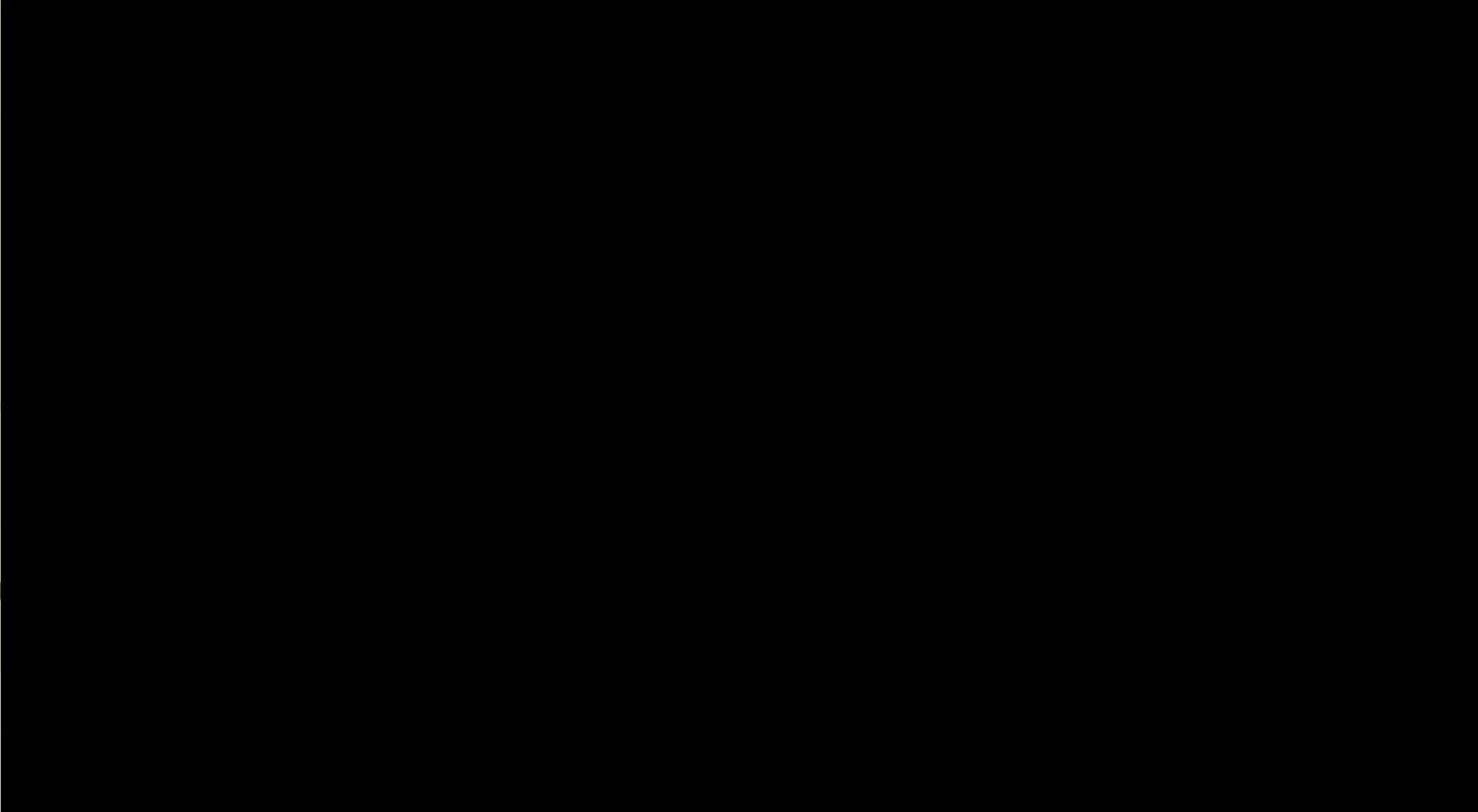
➤ Συμβουλές

- Συμβουλευστε τα παιδιά να μην ανεβάζουν στο προφίλ τους φωτογραφίες όπου φαίνεται καθαρά η τοποθεσία στην οποία βρίσκονται, ειδικότερα αν πρόκειται για το σπίτι τους, το σχολείο τους ή μέρη που συχνάζουν. Έτσι θα μειώσετε τις πιθανότητες εντοπισμού τους στον φυσικό κόσμο.
- Να έχετε πάντα υπόψη σας ότι οι πληροφορίες που δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης είναι δημόσια προσπελάσιμες. Επομένως, καλό θα ήταν να μη δημοσιεύονται στοιχεία και φωτογραφίες που θα έφερναν το παιδί σε δύσκολη θέση τώρα ή στο μέλλον, καθώς, ακόμα και όταν διαγράψει το προφίλ, πολλές πληροφορίες δεν αφαιρούνται και ενδέχεται να τις συναντήσει κανείς και αλλού στο Διαδίκτυο.

advice

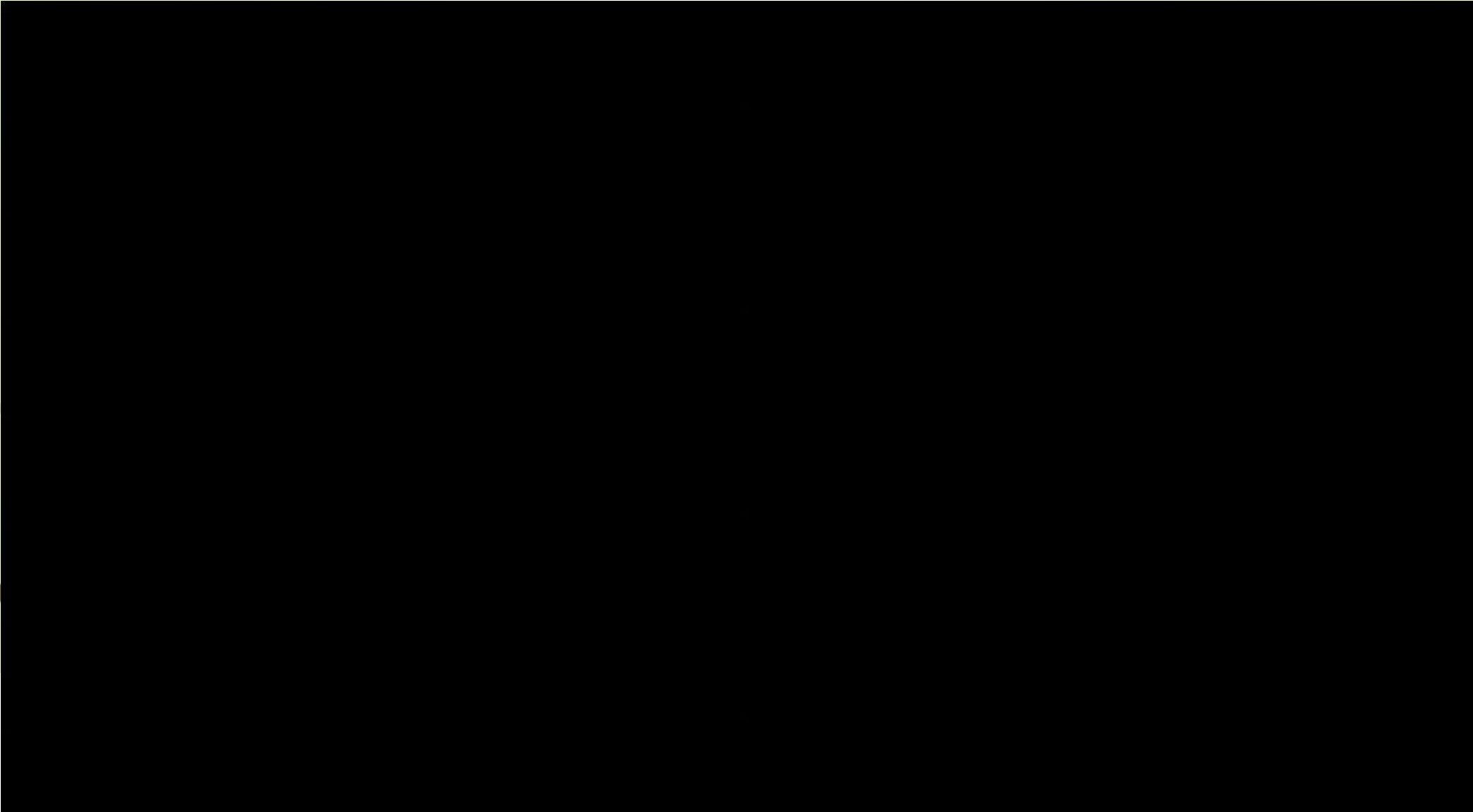

Εσύ αποφασίζεις τι πρέπει να γνωρίζουν οι άλλοι για σένα! - **Video**

Η μαγεία πίσω από τη μαγεία! - Video

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Ηλεκτρονική παρενόχληση

S T O P
cyberbullying

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Ηλεκτρονική παρενόχληση

Η ηλεκτρονική παρενόχληση (*cyberbullying*) είναι η **επιθετική συμπεριφορά από πρόθεση με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων**. Τέτοιου είδους συμπεριφορές μπορεί να κάνουν τα νέα άτομα:

- Να νιώθουν μοναχικά, δυστυχή και φοβισμένα,
- να αισθάνονται ανασφαλή και να πιστεύουν ότι κάτι δεν πάει καλά,
- Να χάνουν την εμπιστοσύνη στον εαυτό τους,
- Να μην θέλουν να ξαναπάνε στο σχολείο,
- Να θέλουν να απομονωθούν από τις παρέες τους,
- Σε ακραίες περιπτώσεις η συνεχής, επίμονη και έντονη παρενόχληση έχει οδηγήσει σε τρομερές συνέπειες όπως η πρόθεση για αυτοκτονία.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Ηλεκτρονική παρενόχληση

Περιστατικά παρενόχλησης μεταξύ παιδιών και εφήβων μπορούν να συμβούν με πολύ διαφορετικές μορφές. Δεν εκδηλώνονται μόνο μέσω καυγάδων και επιθετικότητας, αλλά και μέσω διαφορετικών τύπων εκφοβισμού χρησιμοποιώντας:

- **Μηνύματα** (SMS, MMS, email, im) με απειλητικό ή προσβλητικό περιεχόμενο.
- **Ανάρτηση προσβλητικών/εξευτελιστικών φωτογραφιών, βίντεο και άλλου υλικού** σε ιστοσελίδες όπου και άλλα άτομα έχουν πρόσβαση, όπως για παράδειγμα blogs, ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης κ.α.
- **Η διάδοση φημών στο περιβάλλον του θύματος** μέσω της χρήσης κινητού, ηλεκτρονικού ταχυδρομείων και μέσω άλλων υπηρεσιών ηλεκτρονικής επικοινωνίας.
- **Κλοπή ταυτότητας.**

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Ηλεκτρονική παρενόχληση

➤ Συμβουλές

- **Συζητήστε για την ηλεκτρονική παρενόχληση** με το παιδί σας και εμπνεύστε του εμπιστοσύνη, ώστε να απευθυνθεί σε εσάς σε περίπτωση που πέσει θύμα της.
- **Μην απαγορεύετε τη χρήση του Διαδικτύου** ως αντίδραση σε περιστατικό παρενόχλησης, γιατί αυτό θα αποθαρρύνει το παιδί να σας εμπιστευθεί.
- **Να είστε σε επιφυλακή για ενδείξεις** ότι το παιδί σας έχει γίνει στόχος ηλεκτρονικής παρενόχλησης (π.χ. συναισθηματική αναστάτωση, αποφυγή φίλων, σχολείου, δραστηριοτήτων, πτώση επιδόσεων, σχόλια που αντανακλούν διαταραγμένες σχέσεις, είτε ηλεκτρονικά είτε φυσικά).
- **Πείτε στο παιδί να μην απαντά ποτέ σε μηνύματα παρενόχλησης** που λαμβάνει. Καλό θα ήταν να τα φυλάξετε, ώστε σε περίπτωση καταγγελίας να μπορείτε να αποδείξετε την παρενόχληση.

advice

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Ηλεκτρονική παρενόχληση

➤ Συμβουλές

- **Μην υποβαθμίζετε το συμβάν.** Η παρενόχληση μπορεί να μην μείνει μόνο στο ηλεκτρονικό επίπεδο και να εξελιχθεί σε κάτι πολύ σοβαρό αν δεν δώσετε την πρέπουσα σημασία.
- Αν η παρενόχληση είναι πολύ σοβαρή και συστηματική, **απευθυνθείτε στον πάροχό σας** για σύνδεση με το Διαδίκτυο (ISP), ή εάν η παρενόχληση λαμβάνει χώρα μέσω κινητού, στην εταιρία κινητής τηλεφωνίας μέσω των γραμμών επικοινωνίας ή της ιστοσελίδας της.
- Αν το πρόβλημα δεν ξεπεραστεί καταγγείλτε το περιστατικό.

advice

Βάλε τέλος στην παρενόχληση - Video

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Netiquette

Με τον όρο «**Netiquette**» (Network Etiquette) ονομάζουμε ένα σύνολο κανόνων για την **ειρηνική και φιλική συμβίωση στους εικονικούς κόσμους**. Υπάρχουν τρόποι επικοινωνίας και ενέργειες που θεωρούνται «απρεπείς» και θα πρέπει να αποφεύγονται. Σας παραθέτουμε εδώ κάποιους από τους βασικούς κανόνες:

- **Να θυμάστε πάντα ότι στο άλλο άκρο της σύνδεσης βρίσκεται ένας άνθρωπος**, και όχι μια μηχανή, άσχετα αν επικοινωνείτε μέσω αυτής. Ποτέ λοιπόν μην ξεχνάτε τον «άνθρωπο».
- **Σκεφθείτε πριν γράψετε κάτι, αν θα το λέγατε με τις ίδιες λέξεις στον παραλήπτη, έχοντας τον μπροστά σας.**
- **Σκεφθείτε τα συναισθήματά του.** Είναι απίστευτα εύκολο να γίνει παρεξήγηση μέσω ενός email, απλά επειδή ο παραλήπτης δεν μπόρεσε να καταλάβει τον ύφος και το περιεχόμενο του μηνύματός σας. Και φυσικά δεν μπορεί να δει το πρόσωπό σας ούτε να ακούσει τη φωνή σας.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

- **Ακολουθείστε τους ίδιους κανόνες καλής συμπεριφοράς που έχετε μάθει και στην αληθινή ζωή.** Στο Διαδίκτυο ισχύει το ίδιο επίπεδο ηθικής και σωστής συμπεριφοράς.
- **Σεβαστείτε τον χρόνο των ατόμων με τα οποία επικοινωνείτε και σεβαστείτε την ταχύτητα σύνδεσης τους στο Διαδίκτυο, που μπορεί να είναι πολύ πιο αργή από τη δική σας.** Π.χ., η αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων με μεγάλα αρχεία θα μπορούσε να εμποδίσει ή να επιβραδύνει σημαντικά την παραλαβή αλληλογραφίας του παραλήπτη. Ενημερώστε τον λοιπόν πριν το κάνετε.
- **Σεβαστείτε τον ιδιωτικό χώρο των άλλων.** Δεν είναι σωστό να διαβάζετε τα emails άλλων, ούτε και να ψάχνετε μέσα στα αρχεία τους. Σκεφθείτε αν θα θέλατε να το κάνουν αυτοί με τα δικά σας μηνύματα και αρχεία.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

- Η συγγραφή ενός ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με **ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράμματα ισοδυναμεί με φωνές**. Μην το κάνετε, εκτός και εάν είναι πραγματικά απαραίτητο.
- Η αποστολή αλυσιδωτού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου μπορεί να **ενοχλήσει το δέκτη**, εάν το μήνυμα δεν είναι αρκετά σημαντικό ή δεν έχει να κάνει με κάποιο ανθρωπιστικό σκοπό. Επίσης μπορεί να μπλοκάρει ή να επιβραδύνει το σύστημα ταχυδρομείου του παραλήπτη.
- Η αποστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου **junk ή spam απαγορεύεται**, και είναι πολύ ενοχλητική.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

- Εάν στέλνετε το ίδιο μήνυμα σε διαφορετικούς ανθρώπους που δεν ξέρουν ο ένας τον άλλον (ακόμα και αν εσείς τους γνωρίζετε όλους), πρέπει να **συμπεριλάβετε όλες τις διευθύνσεις στον τομέα «bcc»** (blind carbon copy, κρυμμένο αντίγραφο), για να αποφύγετε την δημοσίευση της διεύθυνσης του κάθε παραλήπτη στους άλλους.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

Νέο μήνυμα

Προς Κοιν. Κρυφή κοιν.

Θέμα

Sans Serif | [font icons] | [text icons] | [list icons] | [quote icon] | [link icon]

Αποστολή | [edit icon] | [attach icon] | [image icon] | [video icon] | [smiley icon] | [trash icon] | [dropdown icon]

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Netiquette

Νέο μήνυμα

Προς

Κρυφή κοιν. Κοιν.

Θέμα

Sans Serif | [font size] | **B** | *I* | U | A | [bulleted list] | [numbered list] | [link] | [quote] | [link]

Αποστολή | [underline] | [attach] | [image] | [video] | [emoji]

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Sti mana s to'pes?

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Sti mana s to'pes?

- Αν απορείτε που το παιδί σας αραδιάζει με άνεση ένα σωρό αγγλικούς όρους που δεν καταλαβαίνετε, την ίδια ώρα που με το ζόρι πήρε το Lower ...
- Αν σας στέλνει email και sms με ακατανόητες λέξεις και σύμβολα και νομίζετε ότι έχει πρόβλημα ο υπολογιστής σας / κινητό και δεν αναγνωρίζει τα γράμματα ...

Τότε μάλλον χρειάζεστε εντατικά μαθήματα στην ηλεκτρονική γλώσσα των νέων! Θα προσπαθήσουμε εδώ να σας παραθέσουμε κάποια από τα πιο διαδεδομένα στοιχεία που χρησιμοποιούν στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες τους οι νέοι και όχι μόνο.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Sti mana s to'pes?

► Emoticons

Πρόκειται για εικονίδια που έχουν ως στόχο να συμβολίσουν κάποιο ιδιαίτερο συναίσθημα. Τα σύμβολα emoticons αποτελούνται από χαρακτήρες, οι οποίοι, όταν διαβάζονται με το κεφάλι γυρισμένο 90 μοίρες προς τα αριστερά, θυμίζουν συγκεκριμένες γκριμάτσες γνωστής φιγούρας.

► Γνωστά emoticons

: -) χαμόγελο

; -) κλείνω το μάτι

: - p βγάζω τη γλώσσα

: - * φιλάκι

% - | μπερδεμένος

8 -) φοράω γυαλιά

>:-(νεύρα

: - (λύπη

: - O έκπληξη

0: -) άγγελος

: - # κρατάω μυστικό

>: -) κακία / νεύρα

QQ δάκρυα

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Sti mana s to'pes?

► Ακρωνύμια

Σε αίθουσες ανοιχτής επικοινωνίας (τα λεγόμενα «chat rooms») ή στα ηλεκτρονικά μηνύματα γίνεται πολύ συχνά χρήση **συντομεύσεων**. Οι συντομεύσεις αυτές είναι κατά κύριο λόγο στην αγγλική γλώσσα, με πιο γνωστή το «**lol**» (laughing out loud = γελάω δυνατά).

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ – Sti mana s to'pes?

► Γνωστά ακρωνύμια

a/s/l ή asl

Age/sex/location,
ηλικία/φύλο/ τοποθεσία

L8R

Later,
αργότερα

B4N

Bye for now,
σε χαιρετώ προς το παρόν

LOL

Laughing out loud,
γελάω δυνατά

BRB

Be right back,
επιστρέφω αμέσως

GL

Good luck,
καλή τύχη

CU

See you,
τα λέμε

Λ5

Give me five,
κόλλα το

POS

Parent over shoulder,
ο γονιός βλέπει

tpt

Τίποτα

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Sti mana s to'pes?

► Greeklish

Πρόκειται για τη λατινική μεταγραφή των ελληνικών που μπορεί να είναι εξαιρετικά ανομοιογενής και ποικιλόμορφη, δεν είναι όμως τυχαία. Τα greeklish μπορεί να είναι:

- **ορθογραφικά:** ακολουθώντας τους κανόνες της **ελληνικής ορθογραφίας** όπως αποτυπώνονται στο πληκτρολόγιο, π.χ. η λέξη ευχαριστώ: «ευχαριστω»,
- **φωνητικά**, να σκοπεύουν στη **φωνητική απόδοση των ελληνικών**: π.χ. «efxaristo» ή «efharisto» ή «eucharisto». Οι περισσότεροι, όμως, χρησιμοποιούν ένα «μικτό» σύστημα που συνδυάζει το θέμα της ορθογραφίας με τη φωνητική απόδοση, χωρίς η γραφή να έχει ισχυρή τυποποίηση, π.χ. «eucharistw».

Υπάρχουν στο Διαδίκτυο δωρεάν εφαρμογές μετατροπής Greeklish σε ελληνικούς χαρακτήρες τους οποίους μπορείς να βρεις με μια απλή αναζήτηση.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Google yourself!

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα –Google yourself!

- Μόλις πριν **10 χρόνια**, ο μόνος λόγος που ανησυχούσαμε για προσωπικές μας πληροφορίες ήταν όταν κάποιος ξένος **προσπαθούσε να δει** πάνω από τους ώμους μας όταν κάναμε ανάληψη από κάποιο **ATM**.
- **Σήμερα**, ακόμα και τα μικρά παιδιά **πρέπει να προστατεύουν με επιμέλεια την ιδιωτική ψηφιακή τους ζωή**. Ο λόγος: η ηλεκτρονική αποθήκευση, αναζήτηση και ανεύρεση πληροφοριών μέσω του παγκόσμιου ιστού.
- **Αλήθεια, μπήκατε ποτέ στη γνωστή μηχανή αναζήτησης Google για να αναζητήσετε τον εαυτό σας;** Με λίγη υπομονή είναι εκπληκτικό τι αποτελέσματα μπορούν να εμφανιστούν μπροστά στα μάτια σας. Ο οποιοσδήποτε στον κόσμο μπορεί να ψάξει και να βρει πληροφορίες για εσάς, χωρίς να χρειαστεί να μετακινηθεί ρούπι από την καρέκλα του. Αυτή η κατάσταση δεν είναι παροδική. Από τη στιγμή που κάποια δική σας πληροφορία έχει δημοσιευθεί στον ιστό, θα υπάρχει πάντα κάπου, και για όσο καιρό μπορείτε να φανταστείτε.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα –Google yourself!

- ▶ Εδώ πρέπει να διευκρινίσουμε ότι **δεν είναι κακό πράγμα να υπάρχουν δημοσίως προσβάσιμες πληροφορίες σε σχέση με το άτομό σας**. Είναι όμως άκρως **σημαντικό να γνωρίζετε την ύπαρξη τέτοιων πληροφοριών**, έτσι ώστε να μπορείτε να προστατεύετε εκείνες τις πληροφορίες που δεν επιθυμείτε να είναι προσβάσιμες από όλο τον κόσμο και που κατ' επέκταση μπορούν να χρησιμοποιηθούν κακόβουλα.
- ▶ Για παράδειγμα, είναι τόσο χρήσιμο να βρίσκουμε άρθρα και δημοσιεύσεις **ειδικών επιστημόνων στο Διαδίκτυο** για τομείς που μας ενδιαφέρουν, μαζί με όλα τους τα στοιχεία επικοινωνίας στον τόπο εργασίας τους. Δύσκολα όμως θα βρούμε προσωπικές πληροφορίες για τους ίδιους επιστήμονες εκτός αν οι ίδιοι έχουν επιλέξει να έχουν προσωπικές ιστοσελίδες, στις οποίες εν γνώσει τους αναφέρουν κάποια προσωπικά τους στοιχεία.

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα –Google yourself!

- ▶ Θα πρέπει όμως να εστιάσουμε για άλλη μια φορά στα παιδιά και στους νεότερους χρήστες του Διαδικτύου. **Είναι πολύ βασικό να καθίσουμε μαζί τους και να ακούσουμε πώς νιώθουν για την ψηφιακή τους ταυτότητα**, όπως και να καταλάβουμε με ποιον τρόπο επιθυμούν να κερδίσουν την προσοχή των γύρω τους και των νέων φίλων που κάνουν μέσα από τους εικονικούς κόσμους.
- ▶ Αν το κάνουμε αυτό, θα ανακαλύψουμε πολλά **παράδοξα**:
  - ▶ τα παιδιά θέλουν να είναι ‘προσβάσιμα’ στο Διαδίκτυο, αλλά μόνο από τους φίλους τους!
  - ▶ Οι γονείς τους έχουν εξηγήσει ότι πρέπει να κρύβουν την αληθινή τους ταυτότητα στο Διαδίκτυο, αλλά από την άλλη έχουν μάθει ότι δεν πρέπει να λένε ψέματα!
  - ▶ Πολλά παιδιά έχουν διαμορφώσει σαφή γνώμη για την προστασία της ιδιωτικής τους ζωής, και τα περισσότερα έχουν αποφασίσει να επιλέξουν την ‘ασφάλεια μέσω ασάφειας’ «Υπάρχει τόση πληροφορία εκεί έξω, γιατί να ενδιαφερθεί κάποιος ξένος πέραν των φίλων μου για κάτι που αφορά εμένα;»

Επικοινωνία & Ιδιωτικότητα – Google yourself!

Περιπτώσεις **ατόμων που έχασαν τη δουλειά** τους εξαιτίας φωτογραφιών ή απόψεων που έχουν αναρτήσει οι ίδιοι ή τρίτοι για αυτούς στο Διαδίκτυο έρχονται τα τελευταία χρόνια πολύ συχνά στη δημοσιότητα ακόμη και στη χώρα μας.

Συνεπώς:

- ✓ να σκέφτεστε πριν δημοσιεύσετε οτιδήποτε και
- ✓ Google yourself για να ελέγξετε τι γνωρίζει για εσάς το Διαδίκτυο.

Πληροφορία στο Διαδίκτυο

Πληροφορία στο Διαδίκτυο

- **Αναμφίβολα, ο Παγκόσμιος Ιστός έφερε επανάσταση στον τρόπο που αναζητούμε και αποκτούμε πρόσβαση σε πληροφορίες.** Μέσω του Διαδικτύου μπορούμε πολύ εύκολα, ανέξοδα και γρήγορα να βρούμε στοιχεία για ένα θέμα που μας ενδιαφέρει, να ενημερωθούμε για τις εξελίξεις στον κόσμο, μέχρι και να πάρουμε οδηγίες για το πώς θα μεταβούμε σε κάποια τοποθεσία.
- Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια πραγματοποιήθηκε η μετάβαση **από το παθητικό Διαδίκτυο, όπου ο χρήστης ήταν απλός αναγνώστης, στο «συμμετοχικό» Διαδίκτυο**, όπου ο χρήστης έχει ενεργό ρόλο στην παραγωγή και διακίνηση της διαδικτυακής πληροφορίας (**WEB 2.0**). Το γεγονός αυτό άλλαξε άρδην το πρόσωπο του Παγκόσμιου Ιστού αλλά και τις συνήθειες εκατομμυρίων χρηστών του σε όλο τον κόσμο που έσπευσαν να εκμεταλλευθούν τις νέες δυνατότητες που τους προσφέρονται, αναπτύσσοντας εργαλεία που σήμερα αποτελούν κομμάτι της καθημερινότητάς μας, όπως τα **blogs** και τα **wikis** (όπως για παράδειγμα τα άρθρα της Wikipedia).

Πληροφορία στο Διαδίκτυο

- Ωστόσο, ο νέος τρόπος δημιουργίας και ανάκτησης πληροφοριών προϋποθέτει και **αλλαγή στον τρόπο που αξιολογούμε και φιλτράρουμε κριτικά το πληροφοριακό υλικό που καλούμαστε να διαχειριστούμε.**
- Το παράδειγμα της Wikipedia

Η πορεία του Αλεξάνδρου στην Ελλάδα [Επεξεργασία]

Το 340 π.Χ. ο μαθητής του Αριστοτέλη σταμάτησε τις σπουδές του και γύρισε στην Πέλλα, όπου πήρε ενεργό μέρος στην πολιτική ζωή της Μακεδονίας. Κατά τις εκστρατείες του ο Φίλιππος εμπιστεύεται την διαίκηση της Μακεδονίας στον Αλέξανδρο. Σε ηλικία 16 χρονών και ενώ ο πατέρας του έλαττε στο [Βυζάντιο](#), κατέστειλε μια εξόγωση [Θρακών](#). Κατά την [μάχη της Χαιρώνειας](#), το 338 π.Χ., ο Φίλιππος συνέτριψε τις ενωμένες δυνάμεις [Αθηναίων](#) και [Θηβαίων](#), με τον Αλέξανδρο επικεφαλής του σπυτικού. Μετά από την ήττα των Αθηναίων πήγε στην Αθήνα ως αντιπρόσωπος του πατέρα του.

Παράδειγμα επεξεργασίας άρθρου στην Βικιπαίδεια

Πληροφορία στο Διαδίκτυο – Αξιοπιστία της πληροφορίας

- Το Διαδίκτυο δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους χρήστες του να συνδιαμορφώσουν το περιεχόμενό του. Έτσι, **παραγωγός της διαδικτυακής πληροφορίας μπορεί να είναι κάποιος επιστήμονας, αλλά και κάποιος που θεωρεί τον εαυτό του «επιστήμονα»** δίχως όμως να έχει την απαιτούμενη γνώση, ή ακόμα κάποιος που επιχειρεί για διάφορους λόγους να διαδώσει παραπλανητικές πληροφορίες. Επομένως οι πληροφορίες στο Διαδίκτυο ενδέχεται να μην είναι πάντα ακριβείς.
- Στο νέο αυτό τρόπο αναζήτησης και πρόσβασης στην πληροφορία **έχουν ήδη προσαρμοστεί τα παιδιά** που πλέον ανατρέχουν στο Διαδίκτυο για να αντλήσουν υλικό, όχι μόνο για τις εργασίες τους αλλά και για να βρουν απαντήσεις ακόμη και στις πιο απλοϊκές απορίες τους. Αρκεί απλά να το **«googlάρουν»** - όπως χαρακτηριστικά λένε - και θα έχουν μπροστά τους εκατομμύρια εναλλακτικές σελίδες, τις οποίες τείνουν να εμπιστεύονται.

Η γη είναι επίπεδη! – Video

Πληροφορία στο Διαδίκτυο – Αξιοπιστία της πληροφορίας

➤ Συμβουλές

- Εξηγείστε στο παιδί, στο βαθμό που μπορεί να το κατανοήσει, τη **διαφορά μεταξύ βιβλίου και Διαδικτύου**, όπου όλοι μπορούμε να είμαστε «συγγραφείς».
- Παροτρύνετε τα παιδιά να χρησιμοποιούν περισσότερες από μία πηγές όταν αναζητούν πληροφορίες για κάποιο θέμα (ιστοσελίδες, εγκυκλοπαίδειες, βιβλία, κ.λπ.) για να διασταυρώνουν την εγκυρότητα της πληροφορίας. Μάθετέ τα να συμβουλευόνται εσάς ή το δάσκαλό τους αν δεν είναι σίγουρα για την αξιοπιστία μιας διαδικτυακής πληροφορίας.

advice

Πληροφορία στο Διαδίκτυο – Πνευματική ιδιοκτησία

©opyright

«Τα αγαθά κόποις .... και όχι copies κτώνται»

Πληροφορία στο Διαδίκτυο – Πνευματική Ιδιοκτησία

- Το διαδικτυακό υλικό **προστατεύεται από τους ίδιους νόμους** περί πνευματικής ιδιοκτησίας όπως κάθε έντυπο υλικό.
- Οι περισσότεροι ιστοχώροι **αναφέρονται ευκρινώς** στην πνευματική τους ιδιοκτησία (συχνά αναγράφεται η αγγλική λέξη «copyrights» ή υπάρχει το σύμβολο ©).
- **Στον αχανή όμως κόσμο του Διαδικτύου, η παραβίασή τους είναι πολύ συχνό φαινόμενο.** Με το πάτημα ενός κουμπιού, είμαστε πλέον σε θέση να αντιγράψουμε με μεγάλη ευκολία αποσπάσματα από κείμενα τρίτων, να κατεβάσουμε και να χρησιμοποιήσουμε σε εργασίες και έγγραφα μας φωτογραφίες που δεν μας ανήκουν και να επενδύσουμε με πολύ γνωστά μουσικά κομμάτια τα ερασιτεχνικά μας videos που αργότερα θα ανεβάσουμε στο Youtube.

Πληροφορία στο Διαδίκτυο – Πνευματική Ιδιοκτησία

- *Πότε λοιπόν μπορούμε να αντιγράψουμε πληροφορίες που αντλήσαμε από το Διαδίκτυο και να τις χρησιμοποιήσουμε σε δικές μας εργασίες ή ιστοσελίδες;*
- Σύμφωνα με το τέταρτο κεφάλαιο του **Νόμου 2121/1993** περί πνευματικής ιδιοκτησίας υπάρχουν ορισμένες εξαιρέσεις στο αποκλειστικό δικαίωμα του δημιουργού που επιτρέπουν τη χρήση περιορισμένων αντιγράφων ενός έργου για κάποιες συγκεκριμένες χρήσεις. Μεταξύ άλλων επιτρέπεται:
  - η αναπαραγωγή έργου για ιδιωτική χρήση,
  - η παράθεση αποσπασμάτων, η χρήση υλικού σε σχολικά βιβλία και ανθολογίες, υπό την προϋπόθεση ότι θα αναγράφεται η πηγή,
  - η αναπαραγωγή αποσπασμάτων για διδασκαλία,
  - η αναπαραγωγή από βιβλιοθήκες και αρχεία,
  - η χρήση για λόγους ενημέρωσης.

Παιχνίδια και διασκέδαση

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

- **Νέο είδος ψυχαγωγίας** που έχει αλλάξει για τα καλά τον τρόπο που δαπανούν τον ελεύθερο τους χρόνο μικροί και μεγάλοι, **συμβάλλοντας πολλές φορές πέραν από τη ψυχαγωγία, στη δημιουργικότητα, τη γνώση, ακόμα και στην κοινωνικοποίηση του ατόμου.**
- Υπάρχουν όμως και ζητήματα - προκλήσεις για το γονιό και τον εκπαιδευτικό:
  - **το ενδεχομένως ακατάλληλο για την ηλικία του παιδιού περιεχόμενο** ορισμένων παιχνιδιών,
  - **η υπερβολική ενασχόληση,**
  - **η προσβλητική/παράνομη συμπεριφορά** ορισμένων παιχτών απέναντι σε άλλους παίχτες,
  - **η παραβίαση της ιδιωτικής ζωής** μέσα από την επικοινωνία των χρηστών στο πλαίσιο του παιχνιδιού και τέλος
  - **το ενδεχόμενο διασύνδεσης (link) σε ιστοσελίδες ακατάλληλες για ανηλίκους.**

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

► Είδη online παιχνιδιών

- **Παιχνίδια μέσω browser:** Πρόκειται κατά κύριο λόγο για απλά παιχνίδια που παρέχονται δωρεάν σε ιστοσελίδες που στηρίζονται στις διαφημίσεις.
- **Διαφημιστικά παιχνίδια:** Παιχνίδια σχεδιασμένα για να προωθήσουν ένα συγκεκριμένο προϊόν, υπηρεσία ακόμα και ιδεολογία.
- **Παιχνίδια δικτύου:** Παιχνίδια που εγκαθίστανται στον υπολογιστή και τα οποία παίζονται σε σύνδεση με το Διαδίκτυο.
- **MMORPG** (Massively Multiplayer Online Role Playing Games) διαφέρουν από τα παιχνίδια δικτύου στο ότι ένας τεράστιος αριθμός παικτών συμμετέχει σε ένα και μόνο παιχνίδι και στο ότι το παιχνίδι εξελίσσεται ακόμα και όταν ο παίκτης δεν συμμετέχει σε αυτό.

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

► Το παράδειγμα του WoW – Συνέντευξη από έναν πρώην παίκτη

«Απαιτεί τρομερό χρόνο. Αυτός ήταν και ο λόγος που σταμάτησα, καθώς το παιχνίδι δεν μου άφηνε περιθώρια να ασχοληθώ με άλλα πράγματα που θέλω να κάνω. Είναι ωραίο να παίζεις, αλλά πρέπει να έχεις χρόνο και για άλλα πράγματα.»

«Οι γονείς μου φωνάζουν: «Έλα για φαγητό» και εγώ πρέπει να απαντήσω «Όχι, παίζω». Είναι σα να μην μπορώ να φύγω. Οι υπόλοιποι θυμώνουν πάρα πολύ όταν κάποιος αφήνει το παιχνίδι για φαγητό.»

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

► Το σύστημα PEGI

Οι περισσότερες εταιρείες που δημιουργούν και εκδίδουν τα ηλεκτρονικά παιχνίδια που κυκλοφορούν στο εμπόριο, συμμετέχουν στο **Πανευρωπαϊκό Σύστημα Αποτίμησης Ηλεκτρονικών Παιχνιδιών (PEGI Rating System)** και, υπό την επίβλεψη της Ευρωπαϊκού οργανισμού **ISFE** (Interactive Software Federation of Europe), αυτοαξιολογούν τα προϊόντα τους προτού τα διοχετεύσουν στην αγορά, έτσι ώστε να γνωρίζει ο καταναλωτής για ποιες ηλικίες είναι κατάλληλα και τι είδους περιεχόμενο περιέχουν. Μέσω του συστήματος PEGI που ισχύει στην Ελλάδα και σε 28 ακόμη ευρωπαϊκές χώρες, τοποθετούνται στις συσκευασίες των παιχνιδιών ετικέτες χαρακτηρισμού περιεχομένου και ηλικίας.

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

- Ετικέτες ηλικιακής διαβάθμισης

www.pegi.info

www.pegi.info

www.pegi.info

www.pegi.info

www.pegi.info

Παιχνίδια και διασκέδαση – Ηλεκτρονικά παιχνίδια

► Ετικέτες χαρακτηρισμού περιεχομένου

ΒΙΑ

Το παιχνίδι
εμπεριέχει
απεικονίσεις βίας.

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ

Το παιχνίδι
απεικονίζει
τη χρήση
ναρκωτικών
ή εμπεριέχει
αναφορές
σε αυτήν.

ΧΥΔΑΙΑ ΓΛΩΣΣΑ

Το παιχνίδι
εμπεριέχει
χυδαία γλώσσα.

ΦΟΒΟΣ

Το παιχνίδι
μπορεί
να είναι
τρομακτικό
για τα μικρά
παιδιά.

ΓΥΜΝΟ

Το παιχνίδι
απεικονίζει γυμνό
και/ή σεξουαλική
συμπεριφορά ή
σεξουαλικές
αναφορές.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Το παιχνίδι
απεικονίζει
διακρίσεις ή
εμπεριέχει
υλικό που μπορεί
να τις ενθαρρύνει.

ΤΖΟΓΟΣ

Παιχνίδια που
παροτρύνουν σε
τζόγο ή τον
διδάσκουν.

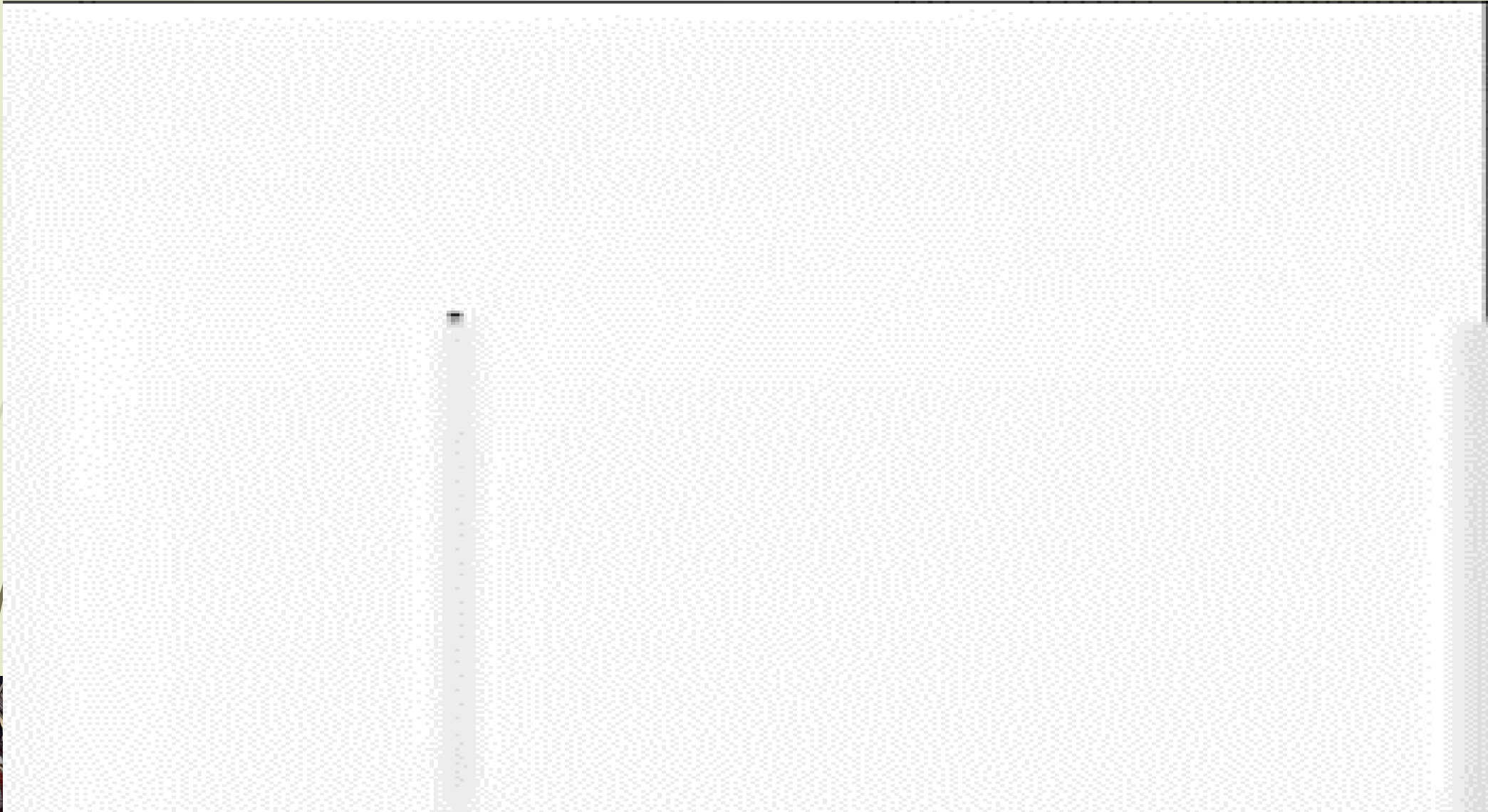

ONLINE

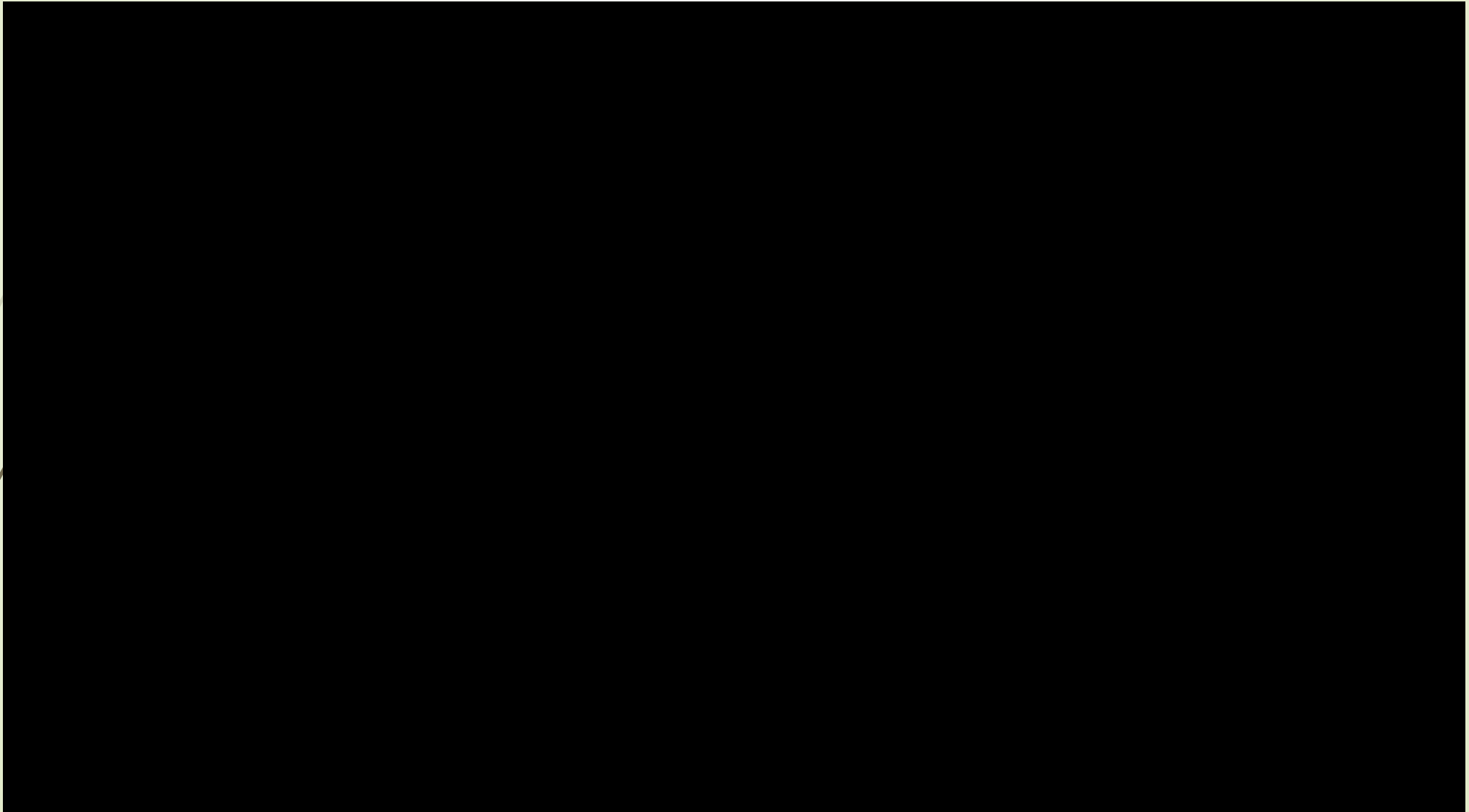
Το παιχνίδι είναι
διαθέσιμο σε
σύνδεση.

Σύστημα PEGI - Video

Το παντοπωλείον! - Video

Σας ευχαριστώ!!!!

<http://gkeros.meximas.com>
gianniskeros@gmail.com

<http://www.saferinternet.gr>

ΚΕΡΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΜΕΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ & ΔΙΚΤΥΩΝ 1^{ου} ΣΕΚ ΚΙΛΚΙΣ

ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ 2^{ου} ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΚΙΛΚΙΣ